

verkiezingsprogramma 2026 maastricht

GROENLINKS

werkt

Inhoud

Samen maken we Maastricht groener en socialer	2
Burger en Gemeente – Samen maken we Maastricht menselijker	3
Klimaat, energietransitie, groen en duurzaamheid – samen voor een toekomstbestendig Maastricht.....	5
Gezondheid – Samen zorgen we voor elkaar	5
Leefbaarheid – Samen maken we Maastricht fijn om in te leven	6
Sociale veiligheid – Samen zorgen we voor een stad waar iedereen zich veilig voelt.	7
Iedereen telt mee – Samen maken we Maastricht inclusief	7
Inkomen en armoede – Samen zorgen we dat niemand achterblijft	8
Beter onderwijs – Samen leren, groeien en dromen.....	8
Jongeren en studenten – Samen maken we ruimte voor de toekomst.....	9
Cultuur – Samen maken we Maastricht creatief en verbonden	10
Aandacht en ruimte voor (sub)culturen – Samen maken we Maastricht kleurrijker.....	10
Mobiliteit – Samen onderweg naar een bereikbare, duurzame stad.....	11
Economie – Samen bouwen we aan een eerlijke, duurzame toekomst.....	12
Dierenwelzijn – Samen maken we Maastricht diervriendelijk	12
Euregio – Samen sterker in de regio	13
De gemeente kan beter – Samen maken we Maastricht slagvaardiger.....	13
Hoe gaan we dat betalen? – Samen investeren we in wat écht telt.....	14

Samen maken we Maastricht groener en socialer

Maastricht is een stad om van te houden. En dat is niet alleen omdat wij er wonen. Mensen uit heel Nederland – en ver daarbuiten – zijn dol op onze stad. Logisch ook: Maastricht is prachtig gelegen, rijk aan historie, bruisend van cultuur en er heerst een levensstijl, die je nergens anders in Nederland vindt. Bourgondisch, warm, internationaal – alsof je op vakantie bent, maar dan gewoon thuis.

Maar Maastricht is méér dan mooi. Het is een stad met ambitie, met ondernemerszin, creativiteit en een flinke dosis doorzettingsvermogen. We hebben samen al veel bereikt: van de Groene Loper tot de Brightlands campus, van het AZC tot de herontwikkeling van wijken en het behoud van natuurgebieden. Daar mogen we trots op zijn.

Toch zijn we er nog niet. Want eerlijk is eerlijk: de balans is zoek. Te veel aandacht voor stenen en groei, te weinig voor mensen en duurzaamheid. De binnenstad krijgt meer liefde en aandacht dan de buitenwijken. Economische belangen wegen zwaarder dan zorg voor kwetsbare inwoners. En dat moet anders. Daar willen we aan gaan werken. **GroenLinks wil die balans herstellen, SAMEN** met iedereen die mee wil denken en mee wil doen: echte burgerparticipatie in de meest brede zin van het woord.

Wij willen een Maastricht waar iedereen zich thuis voelt. Waar je kunt wonen, werken, leven – ongeacht je inkomen, achtergrond of leeftijd. Een stad die verbindt, die kansen biedt, die vooroploopt in duurzaamheid en sociale rechtvaardigheid.

Onze droom? Een Maastricht dat groener, socialer en eerlijker is. Daarvoor maken we keuzes. We delen onze welvaart, onze ruimte, onze toekomst.

En we kiezen voor ruimte, groen, water, ontmoeting en beweging. Voor fietsers en voetgangers maar ook voor goed OV. Voor duurzame bedrijven en een eerlijke verdeling.

We halen middelen bij wie het breed heeft – en investeren in wie dat het hardst nodig heeft. Zo maken we Maastricht samen eerlijker. We kunnen dit ook doen mede geholpen door ons netwerk, we zijn een landelijke partij.

Maastricht maken we samen, groen en leefbaar, gezond en betaalbaar.

Burger en Gemeente – Samen maken we Maastricht menselijker

GroenLinks vindt de inbreng van Maastrichtenaren belangrijk. Een goede gemeente werkt mét haar inwoners, niet alleen vóór hen. GroenLinks wil dat Maastricht een stad is waar de overheid **luistert, ondersteunt en vertrouwen geeft**. Waar je als inwoner niet verdwaalt in regels, maar geholpen wordt met oplossingen.

We geloven in de **menselijke maat**. Achter elk formulier zit een verhaal. Achter elke aanvraag een behoefte. Fouten maken mag – als we maar samen zoeken naar een oplossing.

Wat gaan we doen?

- We zorgen dat de gemeente **zichtbaar en benaderbaar** is – in de wijken, in buurthuizen, online én fysiek.
- We richten **gemeenteloketten en een ombudsfunctie** in bij buurthuizen – laagdrempelig en dichtbij.
- We versterken de banden met **bewonersinitiatieven, lokale netwerken en maatschappelijke organisaties** – op basis van vertrouwen.
- **Burgerparticipatie** staat centraal:
 - Niet alleen informeren, maar écht luisteren en, waar mogelijk: samen beslissen.

We werken samen aan ideeën voor en door de samenleving en denken daar bij aan een **frequent burgerberaad** – met duidelijke kaders en reikwijdte en een **Huis van Actief Burgerschap**.

- We benaderen inwoners actief met **ondersteuning op maat** – digitaal én persoonlijk.
- We werken samen met **scholen, sportclubs en organisaties** om bijvoorbeeld armoede te signaleren.
- We breiden de **burgerbegroting** elk jaar uit – eerlijk verdeeld over alle wijken.
- We zetten in op **initiatieven die passen bij de mensen van Maastricht** – want niemand kent de stad beter dan haar inwoners.
- We gaan naar echte democratie en hebben oog voor minderheden.

Een sterke gemeente is een betrokken gemeente. Samen maken we van Maastricht een stad waar je gehoord wordt, geholpen wordt en mee kunt doen.

Wonen – Samen bouwen aan een thuis voor iedereen

Maastricht is een stad waar mensen willen wonen – en dat snappen we maar al te goed! Onze stad is aantrekkelijk, gezellig en vol leven. Maar dat betekent ook dat we moeten zorgen voor genoeg en betaalbare woonruimte, voor iedereen, zoals woongroepen en -hofjes waar jong, oud, gezond en minder gezond kunnen samenwonen.

Wat gaan we doen?

- We stimuleren nieuwe woonvormen: van samenwonen tot het delen van eengezinswoningen.
- Woningsplitsing? Ja, maar zonder verkamering.
- Meer appartementen voor ouderen, starters en kenniswerkers? Absoluut! Zo komt er weer ruimte vrij voor gezinnen in eengezinswoningen.
- Wonen boven winkels? Doen! En we maken bestaande woningen geschikt voor meerdere huishoudens – met extra keukens, ingangen en sanitair. Dat vraagt om slimme regels én investeringen. Dat zorgt voor betaalbare woonruimte én meer verbondenheid in de buurt.
- Nieuwbouw? Dan gaan we voor hoogte, zodat er op straatniveau ruimte blijft voor groen, spelen en ontmoeten. Parkeren doen we ondergronds of bij hubs. En bouwen doen we circulair, met hout, prefab en bio-based materialen. Natuurinclusief bouwen wordt de norm.
- Toegankelijkheid is vanzelfsprekend. Iedereen – jong, oud, met of zonder beperking – moet prettig kunnen wonen. Waar nodig leveren we maatwerk.
- Nieuwe woonlocaties? Ja! We steunen de plannen voor Limmel aan de Maas en de Spoorzone. In Randwijck en de Spoorzone zien we grootstedelijke hoogbouw voor ons.
- Betaalbaar wonen voor mensen met cruciale beroepen? Dat regelen we via een huisvestingsverordening.
- Leegstand? We voeren een leegstandsverordening in en accepteren geen langdurig ongebruikte woningen. En tijdelijke verhuur via platforms zoals Airbnb? Die beperken we, zodat er niet te veel woningen worden onttrokken aan onze krappe woningmarkt.
- GroenLinks wil dat kwetsbare huishoudens niet worden weggeduwd naar wijken die al onder druk staan. Iedereen verdient een plek in elke buurt. Daarom zorgen we voor gerichte toewijzing van woningen en nemen meer regie.

GroenLinks wil dat Maastricht groeit op een slimme manier. Niet door het groen vol te bouwen maar door creatief om te gaan met de ruimte die we al hebben. We zetten in op méér woningen binnen de bestaande stad, met oog voor duurzaamheid, diversiteit en leefbaarheid.

Klimaat, energietransitie, groen en duurzaamheid – samen voor een toekomstbestendig Maastricht

Klimaatverandering is geen verre dreiging meer – het is hier, het is nu. En dus is het tijd om door te pakken. GroenLinks wil van Maastricht een stad maken die niet alleen mooi is, maar ook toekomstbestendig. Een stad die haar verantwoordelijkheid neemt en laat zien dat duurzaamheid en sociale rechtvaardigheid hand in hand gaan.

Wat gaan we doen?

- Meer groen en water in de stad? Absoluut! We gaan voor de 3-30-300-regel: binnen 300 meter van elk huis een groene plek, 30% boomkroonbedekking in elke wijk, en zicht op minstens 3 bomen vanuit elk huis. We pakken hittestress én wateroverlast door klimaatverandering aan en maken van Maastricht een stad waar je kunt ademen, spelen en ontspannen.
- De regionale energiestrategie (RES) loopt vast op netcongestie. Maar wij laten ons niet tegenhouden. We zetten in op lokale energieopslag. Zo halen we onze doelen wél.
- Warmtenetten zijn dé manier om duurzaam en betaalbaar te verwarmen. Maar dan wel zonder winstoogmerk. GroenLinks wil dat de gemeente deze kans grijpt en vol inzet op publieke warmtenetten – te beginnen in Limmel. In bestaande wijken betrekken we bewoners tot achter de voordeur. Lokale warmtecoöperaties? Die juichen we toe!
- We stimuleren buurtaccu's, warmteopslag, groene waterstof en damwandenergie. Nieuwe energiesystemen krijgen bij ons alle ruimte.
- De ambitie om in 2030 als gemeentelijke organisatie klimaatneutraal te zijn, en in 2050 als stad? Daar gaan we voor – met een strak plan zoals in Groningen. En we willen Maastricht-Aachen Airport omzetten naar een plek voor grootschalige duurzame energieopwekking. Vliegen? Dat mag wat ons betreft plaatsmaken voor zon en wind.
- De openbare ruimte is van ons allemaal – niet van de vervuilers. Reclame voor gokken, vliegen en fossiele industrie? Die bannen we uit. Gemeentelijke bushokjes gebruiken we voortaan voor cultuur en publieke informatie.

We gaan voor een klimaatneutraal Maastricht. En we beginnen vandaag al, niet morgen. En we zorgen ervoor dat iedereen mee kan doen – want verduurzamen moet eerlijk en betaalbaar zijn. Dat noemen we klimaatrechtvaardigheid.

Gezondheid – Samen zorgen we voor elkaar

Gezondheid is zoveel meer dan niet ziek zijn. Het gaat om lekker in je vel zitten, je veilig voelen, kunnen meedoen en oud worden in je eigen buurt. GroenLinks wil van Maastricht een stad maken waar gezondheid voorop staat – in alles wat we doen.

We maken van Maastricht een **preventiestad**. Want voorkomen is beter dan genezen. We steunen de koers van Zuid-Limburg met initiatieven zoals Pluswijken, het Deltaplan Ouderenzorg en het transformatieplan Mentale Gezondheid. Maar we willen verder gaan. Gezondheid moet een rode draad zijn in al het gemeentebestuur – van wonen tot mobiliteit.

Wat gaan we doen?

- We richten **woonzorgzones** (zones met passende zorg en voorzieningen dichtbij) in, zodat je in je eigen wijk prettig oud kunt worden.
- We ondersteunen samenwoonvormen en netwerken met en zonder **mantelzorgers**, – want zorgen voor elkaar is goud waard.
- We maken Maastricht écht **inclusief**: iedereen moet overal kunnen komen en meedoen, ongeacht beperkingen.
- We geven extra aandacht aan **mentale gezondheid**, vooral bij jongeren en ouderen.
- We zorgen voor **hoogwaardige jeugdzorg** die oog heeft voor preventie en complexere situaties en niet stopt bij de overgang naar volwassenheid.
- De stad wordt **beweegvriendelijk**: groen, veilig en uitnodigend voor fietsers en wandelaars. We hebben ook oog voor **breedtesport**, inclusief haar sociale functie.
- We verminderen **administratieve rompslomp** in de zorg en geven wijkverpleging meer mandaat.
- **Zorgfraude?** Die pakken we keihard aan.
- We geven betere **voorlichting** over gezondheid, veilig vrijen, abortus, vaccinatie en meer.
- Overall in de stad komen **AED's**, en we organiseren trainingen in EHBO en reanimatie.

En biodiversiteit? Die helpt ook onze gezondheid. We willen het gebruik van pesticiden zoveel mogelijk verbieden. Waar dat niet kan, stellen we **spruitvrije zones** in, een leven zonder pesticiden.

Tot slot: onze **gezonde ouderen** zijn een enorme kracht. Velen van hen willen iets betekenen – in de zorg, het onderwijs, de buurt. GroenLinks wil dat de gemeente deze energie benut en actief inzet.

Leefbaarheid – Samen maken we Maastricht fijn om in te leven

Leefbaarheid gaat over meer dan stenen en groen. Het gaat over hoe je je voelt in je buurt. Kun je elkaar ontmoeten? Is er ruimte om te bewegen, te ontspannen, te verbinden? GroenLinks wil van Maastricht een stad maken waar je je welkom voelt – in elke wijk, op elk plein, op elk moment.

Er is al ingezet op ontmoeting, en terecht! Want sociale contacten zijn onmisbaar. Daarom moeten we daar als gemeente actief op inzetten. En dat is precies wat we willen doen.

Wat betekent dat concreet?

- We investeren in **openbare ruimte én ontmoetingsplekken**.
- We willen **publieke terrassen** op pleinen, waar je ook je eigen eten en drinken mag nuttigen – zonder duur verplicht drankje.
- **Buurthuizen** worden het kloppend hart van de wijk – minder afhankelijk van verhuur, méér plaats voor activiteiten voor de buurt en functies zoals gemeenteloketten.
- We ondersteunen de oprichting van een **“Huis van actief Burgerschap”**
- We maken Maastricht **autoluwer** en **vriendelijker voor fietsers en voetgangers**. Geen loze beloftes, maar echte actie.
- De binnenstad moet weer van iedereen worden. Te druk, te duur, te commercieel? Dat pakken we aan.
- Bezoekers parkeren straks niet meer midden in de stad, maar op P&R's. We verminderen straatparkeren én ondergronds parkeren – voor mindervaliden gelden uitzonderingen.
- Sportlocaties moeten goed bereikbaar zijn met fiets en het OV.
- In de binnenstad en op aanloopstraten krijgen **fietsers en voetgangers voorrang**. Auto's passen zich aan.
- We zorgen voor **voldoende en veilige fietsparkeerplekken**.
- We geven **meertalige voorlichting over afval**, ook via scholen en universiteiten. Afval is grondstof – maar voorkomen van afval is nog beter.
- We hebben oog voor de problematiek van onjuist aangeboden afval en vervuiling van afvalstations en zoeken met bewoners naar oplossingen.
- We zorgen voor veel meer openbare toiletten.

Kortom: we maken Maastricht leefbaar, sociaal en toegankelijk. Voor iedereen.

Sociale veiligheid – Samen zorgen we voor een stad waar iedereen zich veilig voelt

Iedere Maastrichtenaar moet zich veilig kunnen voelen – thuis, op straat, in de kroeg, op school, in centrum en buitenwijken. Veiligheid gaat niet alleen over handhaving en toezicht, maar vooral over rechtvaardigheid, zekerheid en verbondenheid. Want onveiligheid ontstaat vaak uit uitsluiting, armoede of gebrek aan perspectief.

GroenLinks wil dat Maastricht een stad is waar je jezelf kunt zijn, waar je met een gerust hart over straat loopt, en waar je weet dat er hulp is als je die nodig hebt.

Wat gaan we doen?

- We zorgen voor veiligheid van ieder maar vooral vrouwen: “de nacht is ook van hen”.
- We starten een ‘**helplijn**’ voor mensen die zich acuut onveilig voelen en een meldpunt waar onveilige situaties gemeld kunnen worden.
- We willen een lichtscan om onveilige donkere gebieden te identificeren.
- We zorgen voor **meer betrokkenheid** van horeca en zichtbaarheid van bewakingspersoneel, handhavers en politie. Het is en blijft een gezamenlijke verantwoordelijkheid.
- We voeren van woensdag tot zondag **nachtbussen** in naar alle wijken – en liefst ook naar de regio. Want iedereen moet veilig thuis kunnen komen.
- We verkennen de mogelijkheid van OV voorzieningen in aansluiting op de laatste trein, bv in de vorm van vlinders, kleinschalig OV.
- Maastricht is een **regenbooggemeente** – en dat mag je merken. We maken inclusie en veiligheid voor LHBTIQ+’ers zichtbaar in beleid én praktijk.
- Niet alleen het centrum moet veilig zijn. Ook de wijken.

Maar we kijken verder dan alleen de symptomen. We willen **meer preventie**: investeren in sociale structuren, in verbinding, in kansen. Want een veilige stad is een rechtvaardige stad.

Iedereen telt mee – Samen maken we Maastricht inclusief

Iedereen in Maastricht doet ertoe. Of je nu een beperking hebt, nieuw bent in de stad, tot de LHBTIQ+ gemeenschap behoort, in armoede leeft of je soms eenzaam voelt – jij hoort erbij. En dat moet je merken. In hoe we met elkaar omgaan, in hoe de gemeente werkt en in hoe de stad is ingericht. Iedereen telt mee.

GroenLinks wil een stad waarin **niemand wordt buitengesloten**. Waar systemen niet tegen je werken, maar je juist ondersteunen. Waar we barrières wegnemen en kansen creëren. Waar we discriminatie en uitsluiting actief bestrijden.

Maastricht is een diverse stad – en dat is iets om te koesteren. Juist in een tijd van polarisatie en wantrouwen is het belangrijk dat de gemeente er is voor iedereen. Ongeacht geloof, afkomst, gender of seksuele voorkeur. Je moet je vrij kunnen bewegen – op straat, in het gemeentehuis, in de samenleving.

Wat doen we daaraan?

- We bevorderen **inclusieve activiteiten** – samen met de mensen om wie het gaat.
- We **compenseren** beperkingen waar nodig – zodat iedereen mee kan doen.
- We pakken **discriminatie keihard aan** – in beleid, in uitvoering, in de stad.
- We bouwen aan een **gemeentelijke organisatie die écht van iedereen is** – inclusief, toegankelijk en mensgericht.

Want Maastricht is pas echt van ons allemaal als iedereen mee kan doen. En daar zetten we ons met hart en ziel voor in.

Inkomen en armoede – Samen zorgen we dat niemand achterblijft

In een stad zo rijk aan cultuur, kennis en bedrijvigheid als Maastricht, is het onverteerbaar dat zóveel mensen in armoede leven. Dat uit zich niet alleen financieel, maar ook sociaal, cultureel en ook qua gezondheid. Dat moet en kan anders. GroenLinks wil dat iedereen mee kan doen, zonder zorgen over de eindjes aan elkaar knopen.

We willen een stad waarin **iedereen bestaanszekerheid heeft**. Waar je niet hoeft te kiezen tussen een warme maaltijd en een warme douche. Waar je kansen krijgt, ook als je het even niet redt.

Wat gaan we doen?

- We zetten vol in op **beschut werken** en voeren **basisbanen** in – allemaal echte banen met maatschappelijke waarde voor mensen die niet gemakkelijk kunnen meekomen, bijvoorbeeld in zorg, buurthuizen of het onderwijs.
- We investeren **meer geld in het voorkomen en bestrijden van armoede**. Gratis OV voor lage middeninkomens? Ja! De provincie heeft al een stap gezet voor de laagste inkomens, wij gaan verder.
- Mensen met lage inkomens (<120% van sociaal minimum) in slecht geïsoleerde woningen krijgen **steun bij hun energielasten** door het stimuleren van isolatie, in samenwerking met woningcorporaties.
- We verkennen een **aanpassing van inkomensnormen naar 120%** van het sociaal minimum, met oog voor de armoedeval. Want hulp moet niet stoppen zodra je **nét** iets meer verdient.
- We maken **menstruatieproducten gratis beschikbaar** op scholen, in buurthuizen en bibliotheken.
- We maken de weg naar voorzieningen **makkelijker en menselijker**.
- Vrijwilligersorganisaties die zich inzetten tegen armoede? Die krijgen **meer steun**.
- We investeren extra in de **sociale basis**: ontmoetingsplekken, welzijnswerk, initiatieven van inwoners. Want armoede is vaak stil – en schaamte houdt mensen gevangen. Dat doorbreken we samen.

Maastricht moet een stad zijn waar niemand zich buitengesloten voelt door geldzorgen. Waar solidariteit geen slogan is maar praktijk.

Beter onderwijs – Samen leren, groeien en dromen

Onderwijs is de sleutel tot een eerlijke toekomst. Elk kind in Maastricht verdient goed, inclusief en inspirerend onderwijs. GroenLinks wil dat ieder kind de kans krijgt om te leren, te ontdekken en te groeien – ongeacht waar je vandaan komt of hoeveel je ouders verdienen.

We willen een stad waar **onderwijs verbindt**, waar kinderen hun talenten kunnen ontwikkelen en hun dromen kunnen najagen. Waar scholen niet alleen lesgeven, maar ook een veilige plek zijn om te eten, te spelen en jezelf te zijn.

Wat gaan we doen?

- We zorgen dat **kwetsbare leerlingen en scholen** méér profiteren van Maastricht Kennisstad.
- We zien erop toe dat **iedereen een goede basis krijgt** – ook kinderen zonder studeerplek, laptop of gevulde broodtrommel.
- We stimuleren **schoolontbijt en gezonde lunch**.
- We zorgen dat scholen hun goede ideeën met elkaar **delen**. Goede praktijkvoorbeelden moeten ook elders in Maastricht ingevoerd kunnen worden.
- We maken het onderwijs **breed en aantrekkelijk**: cultuur, taal, natuur, sport – alles hoort erbij.
- We versterken initiatieven zoals **Kaleidoscoop, Toon je talent en CNME** – en breiden ze uit.
- We zetten in op **voorschoolse educatie** en **verlengde schooldagen** – zodat elk kind extra kansen krijgt.
- We hebben aandacht voor de onderliggende sociale problematiek die goed onderwijs in de weg staat. Ongelijk investeren, immers sommigen hebben meer hulp nodig, moet kunnen.
- We stimuleren taalonderwijs.

Onderwijs is niet alleen leren uit boeken. Het is leren over jezelf, over anderen, over de wereld. En dat begint bij een gemeente die gelooft in elk kind.

Jongeren en studenten – Samen maken we ruimte voor de toekomst

Jongeren inclusief studenten zijn de toekomst van Maastricht –geven onze stad kleur, energie en creativiteit. Maar laten we eerlijk zijn: er is nog te weinig te doen voor jongeren. Studenten voelen zich niet altijd écht welkom. GroenLinks wil dat veranderen. We maken daarbij geen onderscheid in MBO, HBO of universiteit.

We willen een stad waar **jongeren kunnen chillen, uitgaan, ontdekken en meedoen** – zonder dat ze meteen een duur drankje moeten kopen. En we willen dat studenten zich thuis voelen, goed kunnen wonen en na hun studie blijven hangen.

Wat gaan we doen voor jongeren en studenten?

- We creëren **meer plekken waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten** – zoveel mogelijk alcoholvrij, laagdrempelig en gezellig. Denk aan een urban park op de Griend of de Timmerfabriek.
- In ontmoetingscentra in de wijken komt **expliciet ruimte voor jeugd en jongeren**.
- We zorgen voor **goede studenthuisvesting**:
 - Regulering en spreiding van het aantal panden met kamerverhuur.
 - Verhuurders moeten zorgen voor goede voorzieningen én actief beheer.
 - Uitbreiding van het meldpunt voor klachten.
 - Campuslocaties met sport, cultuur en betaalbare kamers.
 - Geen concentratie van slechte kamers binnen de singels maar ook niet erbuiten.
- We zorgen dat studenten zich **gezien en gesteund voelen door**:
 - Duidelijke, tweetalige gemeentelijke informatie. ○ Structurele subsidie voor informatieplatforms. ○ Brede en betaalbare taalcursussen in het Nederlands.
 - EU-studenten actief te stimuleren om zich in te schrijven en bij verkiezingen te stemmen.
- We helpen studenten **van studie naar werk**:
 - Minder bureaucratie bij startups. ○ Duidelijke regelgeving. ○ Bedrijven aantrekken die passen bij opleidingen in Maastricht.

Studenten zijn essentieel voor de sfeer, cultuur en ontwikkeling van onze stad. Kunststudenten maken Maastricht uniek. Internationale studenten brengen de wereld naar onze straten. Jongeren bepalen de toekomst. GroenLinks wil dat ze zich welkom voelen – en blijven. We doen het ook voor hen.

Cultuur – Samen maken we Maastricht creatief en verbonden

Cultuur is de ziel van Maastricht. Het verbindt mensen, inspireert, laat ons dromen en samenkomen. Onze stad wil graag een cultuurstad zijn – en dat is ze ook. Maar nog niet voor iedereen. GroenLinks wil dat cultuur toegankelijk wordt voor alle Maastrichtenaren.

Of je nu houdt van theater, street art, fanfares of carnaval – cultuur moet dichtbij zijn, betaalbaar en uitnodigend. Het mag niet alleen iets zijn voor wie het kan betalen of wie de weg weet. Cultuur is van ons allemaal.

Wat gaan we doen?

- We zorgen dat **meer mensen cultuur kunnen beleven én maken** – door betaalbare initiatieven en langdurige ondersteuning van lokale makers.
- Cultuur krijgt een plek in het **sociaal domein** – want creativiteit helpt ook bij sociaal welzijn en verbinding.
- **Cultuurbeleid moet goed worden afgestemd** op de cultuursubsidies die worden verstrekt door de provincie en het Rijk.
- Er moet niet alleen aandacht zijn voor bestaande instellingen, maar ook voor **nieuwe initiatieven**, bijvoorbeeld door middel van **startsubsidies of risicogeld**.
- Er moet worden ingezet op **meerjarige subsidies**, zodat instellingen de tijd krijgen om te groeien en iets bijzonders op te bouwen. Hierbij is het uitgangspunt vertrouwen.
- **Cultuuronderwijs** wordt een vast onderdeel van het subsidieprogramma, zodat kinderen al jong kennismaken met kunst en expressie.
- We ondersteunen **fanfares, harmonieën en carnaval** – want dat is óók Maastrichtse cultuur.
- Ook **MVV** hoort erbij. MVV is voor velen verbindend. We juichen toe dat het stadion multifunctioneel wordt ingezet – en stimuleren samenwerking met de Muziekgieterij en het Theater aan het Vrijthof.
- We vullen Maastrichtse muren met **professionele murals en gedichten** – én geven ruimte aan beginnende street artists om te oefenen.
- De **Fair Practice Code** (eerlijke betaling) wordt standaard bij gemeentelijke activiteiten – en ook bij vergunningen.
- We stimuleren **cultureel ondernemerschap** – met flexibel beleid en een luisterend oor voor makers.
- We zorgen voor **voldoende atelierruimtes** en mogelijkheden voor laagdrempelige kunst in de wijk.
- En we hebben oog voor ons **monumentale erfgoed** – dat behouden we én geven we nieuwe functies.

Cultuur maakt Maastricht levendig, herkenbaar en uniek. Samen zorgen we dat iedereen mee kan doen – als maker, als bezoeker, als bewoner.

Aandacht en ruimte voor (sub)culturen – Samen maken we Maastricht kleurrijker

Maastricht is méér dan mainstream. Onze stad bruist van creativiteit, eigenzinnigheid en unieke gemeenschappen. Subculturen – van skaters tot kunstenaars, van gamers tot activisten – geven Maastricht karakter en energie. Maar ze krijgen nog te weinig ruimte. GroenLinks wil dat veranderen.

We willen een stad waar **iedereen zijn plek vindt**. Waar je jezelf kunt zijn, je kunt uiten, en je kunt aansluiten bij een gemeenschap die bij je past. Subculturen verdienen aandacht, erkenning én fysieke ruimte.

Wat gaan we doen?

- We verbeteren de kansen voor subculturen door **maatschappelijk vastgoed, zoals o.a. buurthuizen, beschikbaar te stellen** – tegen gereduceerd tarief of zelfs gratis.
- We voeren een **algemeen-belang-besluit** in, zodat vastgoed ingezet kan worden voor maatschappelijke doelen: van vrijwilligersorganisaties tot cultuur- en welzijnsinitiatieven.
- We maken **broedplaatsen en vrijplaatsen** mogelijk – plekken waar creativiteit kan bloeien, waar geëxperimenteerd mag worden, waar nieuwe ideeën ontstaan.
- We hebben aandacht voor nieuwe Nederlanders, of ze nu tijdelijk of definitief hier zijn, hun cultuur en eigenheid maar streven wel naar integratie.

Het maakt de stad levendiger, inclusiever en innovatiever. Maastricht heeft dit nodig!

Mobiliteit – Samen onderweg naar een bereikbare, duurzame stad

Mobiliteit is vrijheid. Het bepaalt of je mee kunt doen, of je op tijd op school of werk komt, of je je familie kunt bezoeken. Maar mobiliteit moet ook duurzaam, eerlijk en slim zijn. GroenLinks wil van Maastricht een stad maken waar **iedereen zich makkelijk en milieuvriendelijk kan verplaatsen**.

We dromen van een binnenstad waar je **rustig kunt wandelen, veilig kunt fietsen en makkelijk met het OV komt**. Auto's? Die krijgen minder ruimte – behalve voor mensen die ze écht nodig hebben.

Wat gaan we doen?

- We zetten in op een binnenstad waar straks alleen nog auto's van **inwoners, leveranciers (op vaste tijden) en mindervaliden** rijden.
- We leggen **doorfiets- en -looproutes** aan die alle wijken verbinden met de binnenstad en de campus.
- We bestrijden **vervoersarmoede** – want mobiliteit is een recht, geen luxe.
- We volgen het **STOMP-principe**:
 1. **Stappen**: veilige, toegankelijke trottoirs – ook voor rollators en rolstoelen.
 2. **Trappen**: meer fietszones en zichtbare fietspaden.
 3. **OV**: minstens 4 ritten per uur, goed bereikbaar en betaalbaar.
 4. **Mobility as a service**: deelvervoer stimuleren.
 5. **Personenauto's**: ontmoedigen via P&R's buiten het centrum – ook in Zuid en West.
- Alle publieke voorzieningen worden **bereikbaar met fiets en OV**.
- **Zero-emissie** wordt de norm – en we handhaven dat ook.
- Binnen de singels krijgt de auto minder ruimte – die ruimte gaat naar OV, fietsers en voetgangers.
- We stimuleren **pakketkluisjes en gebundelde bezorging** via stadsdistributiehubs.
- Scholen worden **veilig bereikbaar voor fietsers en voetgangers** – met autoluwe straten.
- Voortgezet onderwijs krijgt **goede OV-verbindingen met de regio**.
- De **standaard snelheid in Maastricht wordt 30 km/u**, behalve op busbanen, Noorderbrug en Kennedytracé (50 km/u).
- We zetten **fysieke snelheidsbeperkers** in waar nodig.
- Alle straten worden **vergroend**.
- In alle wijken voeren we het STOMP-principe door – inclusief **lagere parkeernormen**, minder parkeerplekken per huis.
- Parkeerplaatsen worden **omgebouwd tot fietsparkeerplekken** – veilig, netjes en toegankelijk voor iedereen.
- De mooie straten in het centrum met hun kinderkopjes maken **toegankelijkheid van rolstoelen of rollators** problematisch. We gaan op zoek naar oplossingen.

Mobiliteit is de motor van een leefbare stad. Samen zorgen we dat Maastricht in beweging blijft – duurzaam, eerlijk en voor iedereen.

Economie – Samen bouwen we aan een eerlijke, duurzame toekomst

Maastricht heeft enorme economische potentie. Binnen een straal van 100 kilometer wonen net zoveel mensen als in de Randstad. We liggen op een uur van Brussel, en vormen samen met Aken en Luik een krachtige driehoek. Dat biedt kansen – voor werk, innovatie en samenwerking. GroenLinks wil dat die kansen eerlijk verdeeld worden.

We willen een economie die **werkt voor mens, stad én planeet**. Geen winst ten koste van gezondheid of natuur, maar duurzame groei met oog voor iedereen.

Wat gaan we doen?

- We zetten vol in op de **Brightlands Health Campus** in Randwijck – als motor voor een duurzaam economisch perspectief.
- We trekken samen op met de **Universiteit, Zuyd en Vista**. Scholing is de basis van vooruitgang.
- Maar we zorgen dat ook **kwetsbare inwoners profiteren** – via lokale leveranciersketens en samenwerking met het (v)MBO en basisonderwijs.
- We erkennen het belang van het **MKB en de maakindustrie** voor stad en burger.
- We maken werk van een **inclusieve arbeidsmarkt** – want duizenden mensen willen graag aan de slag, maar staan nog langs de kant.
- We helpen bedrijven om ook naar deze mensen te kijken – en breiden het instrumentarium uit om werken mogelijk te maken.
- We stimuleren de **circulaire economie** – hergebruik van materialen, minder afval, minder uitstoot.
- We moedigen **complementaire bedrijfsvoering** aan – bedrijven die elkaars restmateriaal gebruiken, in Maastricht, het Heuvelland en de Euregio.
- Er komen meer **repairshops** en een **recyclingdepot voor bouw- en grondstoffen** – in samenwerking met Heerlen.
- Slopen doen we met oog voor **behoud van materialen** – duurzaam en slim.
- We steunen het initiatief voor de **Einstein-telescoop**.

Werkgelegenheid is cruciaal – maar het moet wel eerlijk, duurzaam en toekomstgericht zijn. Samen maken we van Maastricht een stad waar economie en ecologie elkaar versterken.

Dierenwelzijn – Samen maken we Maastricht diervriendelijk

Dieren horen bij onze stad. Of het nu gaat om huisdieren, stadsnatuur of wilde dieren – ze verdienen respect, bescherming en een fijne leefomgeving. GroenLinks wil dat Maastricht een stad is waar ook dieren zich thuis voelen.

We zijn trots dat Maastricht sinds 2019 een **bij-vriendelijke gemeente** is. Maar we willen verder gaan. Diervriendelijkheid moet zichtbaar zijn in onze tuinen, straten, winkels en beleid.

Wat gaan we doen?

- We starten een **campagne over biodiversiteit** – met tips voor diervriendelijke tuinen: vleermuiskasten, bijenhoeven, nestkasten, egelschuilplaatsen en gifvrij tuinieren.
- We zijn alert op **invasieve soorten** zoals de Aziatische hoornaar – en werken samen met omliggende gemeenten aan bestrijding.
- We zijn tegen dierenhandel en stimuleren **adoptie van dieren uit het asiel** via campagnes en gesprekken met dierenwinkels en tuincentra.
- De gemeente blijft geld geven aan de **opvang en verzorging van wilde dieren en zwerfdieren**.
- We zetten in op de **verkoop van diervriendelijke producten** – met keurmerken en goede voorlichting.

- We gaan in gesprek met ondernemers om **diervriendelijkheid te stimuleren** – in aanbod én gedrag.
- We geven geen subsidie voor JIM.

Dieren maken onze stad levendiger, gezonder en mooier. Samen zorgen we dat ze goed behandeld worden – en dat Maastricht een voorbeeld wordt in dierenwelzijn.

Euregio – Samen sterker in de regio

Maastricht ligt op een unieke plek: midden in een bruisende Euregio met Aken, Luik, het Heuvelland en Zuid-Limburg binnen handbereik. Dat is geen grensgebied, dat is een kansengebied! GroenLinks wil die kansen volop benutten – door samen te werken, te verbinden en te vernieuwen.

We zien dat het eindelijk lukt om **gelijkwaardig samen te werken** in de regio. En dat smaakt naar meer. Want of het nu gaat om mobiliteit, veiligheid, onderwijs of innovatie – samen staan we sterker.

Wat gaan we doen?

- We zetten in op **regionale mobiliteitsinnovatie** – slimme verbindingen, duurzaam vervoer, betere bereikbaarheid.
- We stimuleren **internationale samenwerking** tussen bedrijven en kennisinstellingen – want innovatie stopt niet bij de grens.
- Ook op het gebied van **veiligheid, ondermijning en slachtofferhulp** werken we euregionaal samen – want criminaliteit trekt zich niks aan van landsgrenzen, en onze aanpak dus ook niet.
- We stimuleren culturele **Euregionale samenwerking** – cultuur stopt niet bij de grens.

De Euregio is geen randje van Nederland – het is het hart van een grensoverschrijdende samenwerking. GroenLinks wil dat Maastricht dit stimuleert.

De gemeente kan beter – Samen maken we Maastricht slagvaardiger

Maastricht is een stad vol ambitie – maar de gemeentelijke organisatie loopt daar niet altijd in mee. Niet omdat mensen niet hard werken, maar omdat **systemen, structuren en werkwijzen niet altijd behulpzaam zijn**. En dat remt ons af. GroenLinks wil dat veranderen. Ook hebben we aandacht voor verscotting. De samenwerking tussen gemeentelijke domeinen moet beter. We doen dit met respect voor ieder die bij de gemeentelijke diensten actief is.

We geloven dat het anders kan. Dat we met **slimmere processen en moderne systemen** méér kunnen doen met minder moeite. Andere gemeenten laten zien dat het kan – en wij willen dat Maastricht die stap ook zet.

Wat gaan we doen?

- We starten een **ambitieuw verbeterprogramma** dat in 2030 tot zichtbare resultaten leidt.
- We investeren in **digitalisering, vereenvoudiging en mensgerichte processen**.
- We zorgen dat de gemeente **sneller, toegankelijker en betrouwbaarder** wordt.
- **We streven naar één loket** voor alle burgerzaken.
- We maken ruimte voor **persoonlijk contact en maatwerk** – want achter elk dossier zit een mens.

Een sterke gemeente is geen bureaucratisch bolwerk, maar een partner van haar inwoners. Samen maken we Maastricht niet alleen mooier, maar ook beter bestuurbaar.

Hoe gaan we dat betalen? – Samen investeren we in wat écht telt

We hebben grote plannen. En ja, die kosten geld. Maar Maastricht is geen arme stad – we hebben ruimte in de begroting én slimme manieren om middelen vrij te maken. GroenLinks wil dat we investeren in wat er écht toe doet: duurzaamheid, sociale rechtvaardigheid en leefbaarheid.

Veel van onze ambities – zoals rond ruimtelijke inrichting en mobiliteit – passen binnen bestaande budgetten. Maar voor extra inzet op duurzaamheid en sociaal beleid zijn aanvullende middelen nodig. En die zijn er.

Hoe dan?

- De gemeentebegroting 2026 laat zien dat er zo'n **10 miljoen euro aan structurele ruimte** is.
- We geven **minder uit aan toerisme-promotie** – want Maastricht verkoopt zichzelf al.
- We werken **efficiënter als gemeentelijke organisatie** – en investeren incidenteel om dat mogelijk te maken.
- We vragen meer van wie het breed heeft
- De parkeertarieven binnen de singels gaan omhoog.

Zo maken we onze uitgaven eerlijker, duurzamer en socialer. Geen GroenLinks-paradijs – maar wél een stad waar de balans klopt. Waar we investeren in mensen, in wijken, in de toekomst.

GROENLINKS
werkt